

VERGİDE GÜNDEM

M. FATİH KÖPRÜ fatih.kopru@tr.ey.com
www.vergidegundem.com

"Torba Yasa"dan çıkan vergiler...

TORBA YASA, BAZI DEĞİŞİKLİKLERLE MECLİS'TE KABUL EDİLDİ VE ARDINDAN 5 ARALIK GÜNÜ RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANDI. GENELLİKLE YAYIM TARİHİNDE YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE RAĞMEN 2018, HATTA 2019 BAŞINDAN İTİBAREN UYGULANACAK MADDELERİ DE BULUNUYOR. İKİSİ GEÇİCİ MADDE OLMAK ÜZERE TOPLAM 126 MADDEDEN OLUŞAN BU YASADA ÇOK SAYIDA VERGİSEL DÜZENLEME VAR.

Eylül sonunda Meclis Başkanlığı'na sunulan yasa tasarısı, o günden bu yana gündemden hiç düşmedi. Sonunda, Meclis'te kabul edilip, Cumhurbaşkanı'nın onayının ardından 5 Aralık'ta Resmi Gazete'de yayımlandı.

Birçok maddesi yayım tarihinde yürürlüğe girmiş olmasına rağmen 2018, hatta 2019 başından itibaren uygulanacak maddeleri de bulunuyor.

Bu hafta, ikisi geçici madde olmak üzere toplam 126 maddeden oluşan bu yasanın vergisel düzenlemeleri üzerinde duruyoruz.

KİRA BERYANNAMESİ

Kira gelirlerini (gayrimenkul sermaye iradı) beyan eden mükellefler için geçerli bir değişiklik var. Hem de bu yıl aldıkları kiraları beyan ederken yeni hüküm kapsamında beyannamelerini verecekler.

Götürü gider yöntemini seçen (ki beyanname verenlerin çoğu bu yöntemi seçiyor) mükellefler için geçerli olan yüzde 25'lik gider oranı yüzde 15'e düşürüldü. Bu oranla bir yılda alınan kira tutarından, gider olarak düşülebilecek tutar belirleniyor. Oran değişikliği mükelleflerin

indirebileceği gider tutarını azalttığından, ödeyecekleri gelir vergisini artırmış oluyor.

Bu değişiklik nedeniyle 2017 yılında elde edilen çeşitli kira tutarları üzerinden fazladan ödenecek gelir vergileri tabloda yer alıyor.

İLAVE ASGARI GEÇİM İNDİRİMİ

2017 yılı eylül, ekim, kasım ve aralık aylarında net ücretleri gelir vergisi tarifesi nedeniyle bin 404 liranın altına düşen ücretlilere, ilave asgari geçim indirimi ödenmek suretiyle net ücretlerinin tekrar bin 404 liraya çıkması sağlanacak.

Gelir vergisi tarifesi nedeniyle ücretlerinde bir düşüş olsa bile, net ücretleri bin 404 liranın altına düşmeyenler bu uygulamanın kapsamı dışındalar.

Yasa yeni yürürlüğe girdi. Ama yukarıdaki sorun nedeniyle bekâr asgari ücretlilerin eylül ve ekim aylarına ilişkin net ücretlerinde gelir vergisi tarifesinden kaynaklanan düşüşler oldu. Bu aylarda çalışanlardan fazla kesilmiş olan vergiler işverenler tarafından kasım ayına ilişkin muhtasar beyannameye AGI tutarına eklenerek, personele ödenecek. Bu sayede problem geçici olarak

çözülmüş oluyor. Bu geçici çözüm yerine tarife dilimlerinin yükseltilmesi, hem bu sorunu kökten çözecek hem de asgari ücretli olsun olmasın tüm ücretlilerin biraz nefes almasını sağlayacaktır.

KURUMLAR VERGİSİ ORANI

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı 2006 yılından beri yüzde 20 olarak uygulanıyor. Yeni yasa uyarınca kurumlar vergisi mükellefleri 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları üzerinden yüzde 22 oranında kurumlar vergisi ödeyecekler.

Özel hesap dönemi olanlar için yeni oran, belirtilen yıllar içinde başlayan hesap dönemlerinde uygulanacak.

Kurumların, aynı yıllara (2018, 2019 ve 2020) ilişkin olarak verilmesi gereken geçici vergi beyannamelerinde de yeni oranı (yüzde 22) kullanmaları gerekiyor. Buna göre ilk olarak 2018 yılı 1. dönem geçici vergi beyannamesindeki matrah üzerinden yüzde 22 oranında geçici vergi ödenecek.

TAŞINMAZ SATIŞI

Kurumlar, en az iki yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazları (gayrimenkul) satarlarsa kazancın yüzde 75'lik kısmından kurumlar vergisi ödemiyorlardı. Kurumlar vergisi yasasında istisna şartları (faaliyet konusu, tahsilat, beş yıl boyunca fonda tutma gibi) ayrıntılı olarak yer alıyor.

Yeni yasayla bu istisnanın oranı 5 Aralık'tan itibaren geçerli olmak üzere yüzde 75'ten yüzde 50'ye düşürüldü. İstisnanın amacı göz önü-

ne alındığında, yapılan değişiklik sonrasında eski cazibesini yitireceği anlaşılıyor.

BANKANIN TAŞINMAZ SATIŞI

Bankalara borçları nedeniyle kanuni takibe alınmış olan kurumların, borçlarına karşılık gayrimenkullerini bankalara devretmeleri durumunda kazançları kurumlar vergisinden istisna olarak değerlendiriliyor. İstisna borçluların kefilleri ve ipotek verenlerin devrettikleri taşınmazlar için de uygulanıyor.

Bu şekilde edindikleri gayrimenkulleri elden çıkaran bankalar için de bir istisna söz konusu. Ancak bu istisna bankanın satıştan elde ettiği kazancın yüzde 75'ine uygulanıyordu. Yeni yasa ile 5 Aralık tarihinden itibaren bu oran da yüzde 50'ye düşürüldü.

Yasada ayrıca, bankalara olan borçlar için uygulanan bu hükmün kapsamını, finansal kiralama ve finansman şirketlerine olan borçları da kapsayacak şekilde genişleten bir düzenleme bulunuyor. Ancak bu hüküm 2018 başından itibaren uygulanacak.

PEŞİN FİYATLANDIRMA

Transfer fiyatlandırması uygulamasında, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım satımında uygulanan fiyat veya bedelin tespitine ilişkin yöntemler, mükellefin talebi üzerine Maliye Bakanlığı ile anlaşarak belirlenebiliyor. Peşin fiyatlandırma anlaşması olarak adlandırılan bu yöntemde başvuru ve yenileme harcı ödenmesi gerekiyor. Harç tutarları 2017 yılında sırasıyla 57 bin lira ve 46 bin lira civarında.

Yeni yasa ile 5 Aralık tarihinden itibaren anlaşma süresince ödenmesi gereken bu harçlar kaldırıldı.

MOTORLU TAŞIT VERGİLERİ

Binek otomobillere ilişkin 2018

yılında ödenecek olan motorlu taşıt vergileri de kesinleşti. Şu anda binek otomobili olanlar veya yıl sonuna kadar almayı düşünenlerin 2018 yılında ödeyecekleri MTV tutarları; motor silindir hacmi 1.300 cm³ ve aşağı olan otomobiller için yüzde 15, diğerleri içinse yüzde 25 oranında artacak.

Buna göre, motor silindir hacmi 1.300 cm³ ve daha küçük, 1-3 yaş aralığında bir binek otomobilin vergisi, 646 liradan yüzde 15 artışla 743 liraya, yine aynı yaşta ama motor silindir hacmi 1.600 cm³'e kadar olanların vergisi ise bin 35 liradan yüzde 25 artışla bin 294 liraya çıkacak.

Asıl değişiklik 2018'den itibaren alınacak (tescil ettirilecek) binek

ÖZEL KARŞILIKLAR

Yeni yasa uyarınca finansal kiralama ve finansman şirketleri, ayrıldıkları özel karşılıkların tamamını ayrıldığı yılda kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alabilecekler. Ancak bunun için biraz beklemleri gerekiyor. Çünkü bu düzenleme 2019 başında yürürlüğe giriyor.

Factoring şirketleri için ise kötü haber var. Söz konusu düzenleme, bu kurumların leasing ve finansman şirketleriyle aynı mevzuat kapsamında ayırdıkları özel karşılıkları kapsamıyor.

ENGELLİLERİN ÖTV İSTİSNASI

Engelliler, beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere, motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü geçmeyen binek otomobillerini herhangi bir tutar sınırlaması olmaksızın ÖTV'siz alabiliyorlardı.

Yeni yasayla, motor silindir hacminin 1.600 cm³'ü aşmaması şartı kaldırılmakla birlikte yeni bir parasal sınır getirildi. Buna göre 2018 yılı başında itibaren engelliler, motor silindir hacmi ne olursa olsun, bedeli 200 bin lirayı

aşmayan binek otomobillerini ÖTV'siz alabilecekler. 200 bin liralık bedel, hesaplanması gereken özel tüketim vergisi ve diğer her türlü vergiler dahil toplam fiyatı ifade ediyor.

EMLAK VERGİSİ

Bu yıl takdir komisyonları tarafından emlak vergilerine baz olmak üzere 2018 yılı için arsa ve arazi metrekare birim değerleri belirlenmişti. Bazı yerlerde geçen yıla göre çok yüksek belirlenen bu değerler itirazları da beraberinde getirmişti.

Yeni yasayla bu artışlara bir sınır getirildi. Buna göre takdir komisyonları tarafından 2017 yılında 2018 yılı için takdir edilen asgari

2017'de elde edilen kiralardan ödenecek gelir vergileri

2017 Yıllık kira (Konut)	Eski Uygulama (7061 SK Öncesi)		Yeni Uygulama (7061 SK)		Fark vergi
	Götürü gider (% 25)*	Ödenecek gelir vergisi	Götürü gider (% 15)*	Ödenecek gelir vergisi	
6.000	525	236,25	315	267,75	31,50
9.000	1.275	573,75	765	650,25	76,50
12.000	2.025	911,25	1.215	1.032,75	121,50
24.000	5.025	2.365	3.015	2.767	402

* Yıllık kira tutarından 3 bin 900 liralık istisna düştükten sonra kalan tutar üzerinden hesaplanmıştır.

otomobiller için geçerli. Bu taşıtlardan, sadece motor silindir hacmine göre değil, aynı zamanda vergisiz fiyatına göre de farklı tutarlarda vergi alınacak. Vergisiz fiyatı 40 bin liradan düşük olan binek otomobillerin; motor silindir hacmi 1.300 cm³ ve daha küçük olanlarında artış yüzde 15, 1.600 cm³'e kadar olanlarında ise yüzde 25 olacak. Vergisiz fiyatı 40 bin liranın üstündeki otomobillerin vergisinde ise yüzde 50'ye varan artışlar olacak.

Örneğin motor silindir hacmi 1.300-1.600 cm³ aralığında olan ve vergisiz fiyatı 70 bin lirayı aşan bir otomobilin MTV'si, bin 35 liradan yüzde 50 artışla 2018 yılında bin 553 liraya çıkacak.